

VÄINÖ MIKKOLA

ensimmäinen suomalainen sotilaslentäjä

Museolehtori Susanna Vallius

Suomen Ilmavoimamuseo

5.2.2018

Väinö Verner Mikkola (1890-1920)

- Syntyi Valkealassa, Kouvolan kylässä.
- Viisi sisarusta, läheisin nuorempi veli Eetu. (1893-1974)
- Oli jo nuorena kiinnostunut piirtämisestä, luonnon-tieteellisistä kokeiluista ja pikku keksinnöistä.
- Pääsi ylioppilaaksi vuonna 1909.

Insinööriopintoja Saksassa Mittweidassa

- Sähköinsinööriopintoja
Technikum Mittweidassa 1909-1914.
- Elämä Saksassa avasi uusia teknologisia mahdollisuuksia: kamera, gramofoni, polkupyörä...
- Edelläkävijä

Valokuvia opiskeluajalta

Kesä 1912 Berliinissä

- Läheisin ystävä
Erland Nygrén
(Näremaa)
opiskeli myös
Mittweidassa
1911-1913.

1914 – muutos suunnitelmiin

HELSINGFORS d. 25 JUNI 1914

859

AN DIE
DIREKTION DES TECHNIKUMS
ZU MITTWEIDA

Wie meine Landeute mir schreiben, ist meine Hauptprüfungsaufgabe angenommen worden, doch sollte ich aber nicht mein Zeugnis bekommen, weil alle Prüfungen nicht gut gegangen sind. Kretens habe ich verzichtet auf die WECHSELSTROMTECHNIK, weil es mir im Verwaltungsbureau versprochen wurde, und ob die anderen Prüfungen, d.h. DAMPFMASCHINE u. LICHT- & KRAFTANLAGEN nicht bestanden sind, davon bin ich ohne Bescheid.

Wegen meiner schlechten Gesundheit musste ich Deutschland verlassen und kann nicht mehr zurück hin fahren, und bitte ich die Direktion des Technikums mit einem Bescheid zu geben, ob ich überhaupt meine Papiere bekommen werde.

Hochachtungsvoll:

Väinö Mikkola

Adresse:
HELSINGFORS MYNTGATAN 3 E.

Langfingerring X 4, 4.
Nagelfingerring X 4
G. Licht- u. Kraftanl. 4, 4, 4.
Führungs- u. d. Zertifikat,
nicht eingereicht.

859

1. Juli 1914.

Herrn
Väinö Mikkola,
Helsingfors.

Auf Ihre Zuschrift vom 25. v. M. teilen wir Ihnen mit, dass die Ausfertigung des Ingenieurzeugnisses nicht erfolgen kann, da Sie in den 3 Fächern „Dampfmaschinen“, „Wechselstromtechnik“ und „Elektr. Licht- und Kraftanlagen“ bei der Prüfung ungenügende Zensuren erhalten haben, so dass in wenigstens zwei Fächern Nachprüfung abzulegen sind. Wenn Sie nicht hierher kommen können zur Ablegung dieser Nachprüfungen, so könnte Ihnen ein Abgangszeugnis ausgestellt werden, welches auf besonderem Formular das Datum des Ein- und Austrittes, eine Zusammenstellung der in den einzelnen Semestern erworbenen Zensuren und einen Vermerk über die Führung enthält. Wir ersuchen Sie deshalb um Nachricht, ob Sie die Ausstellung eines solchen Zeugnisses wünschen.

Lte.

Venäjän laivaston ilmavoimissa 1915-1917

Orlitsa-lentotukialuksen päällikkönä 1917

Hermannin lentoaseman päällikkönä 1917-18

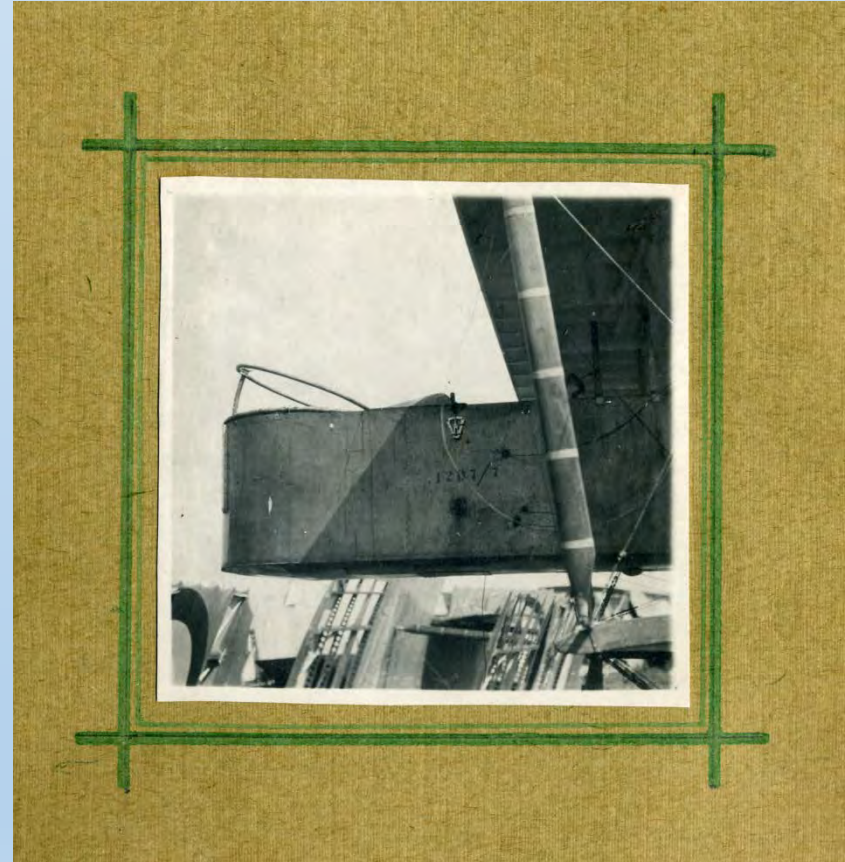
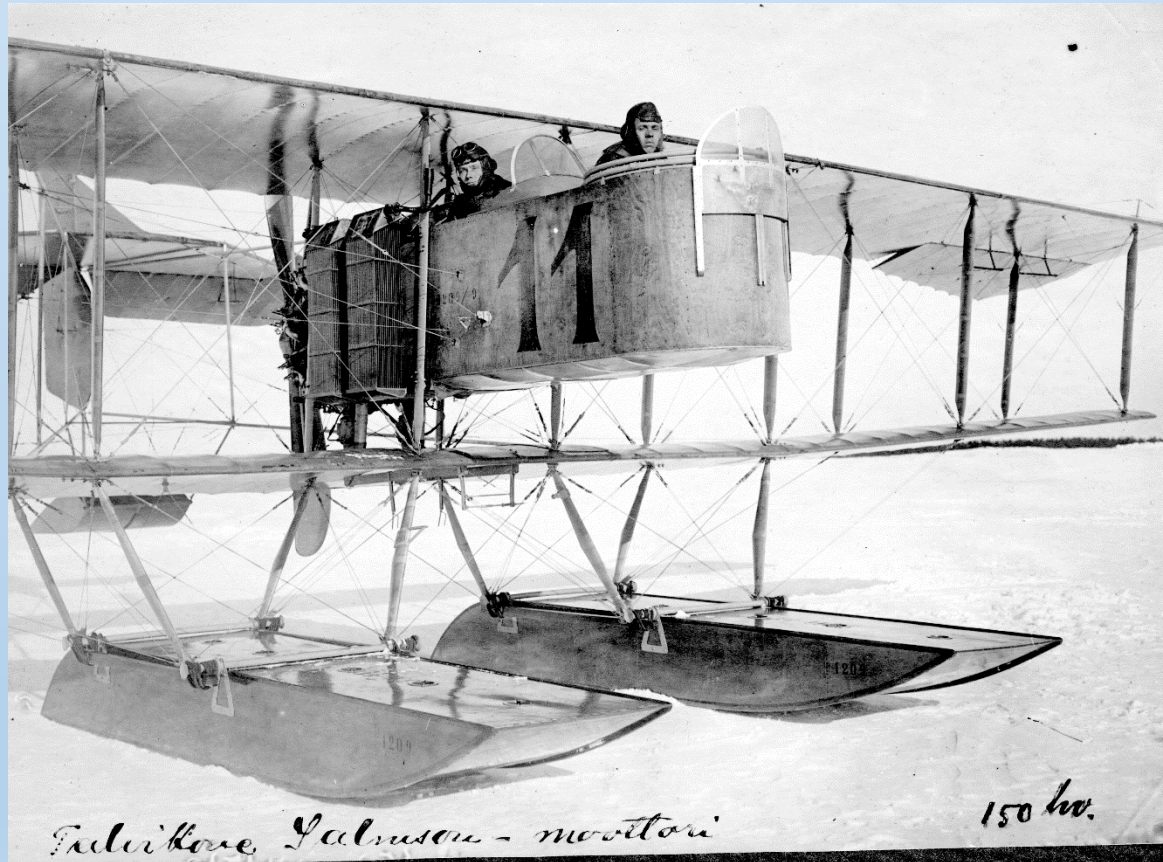
Hermannin lentoasema keväällä 1918 (DFT)

M-16-kone Hermannin lentoasemalla vuonna 1917 (GP)

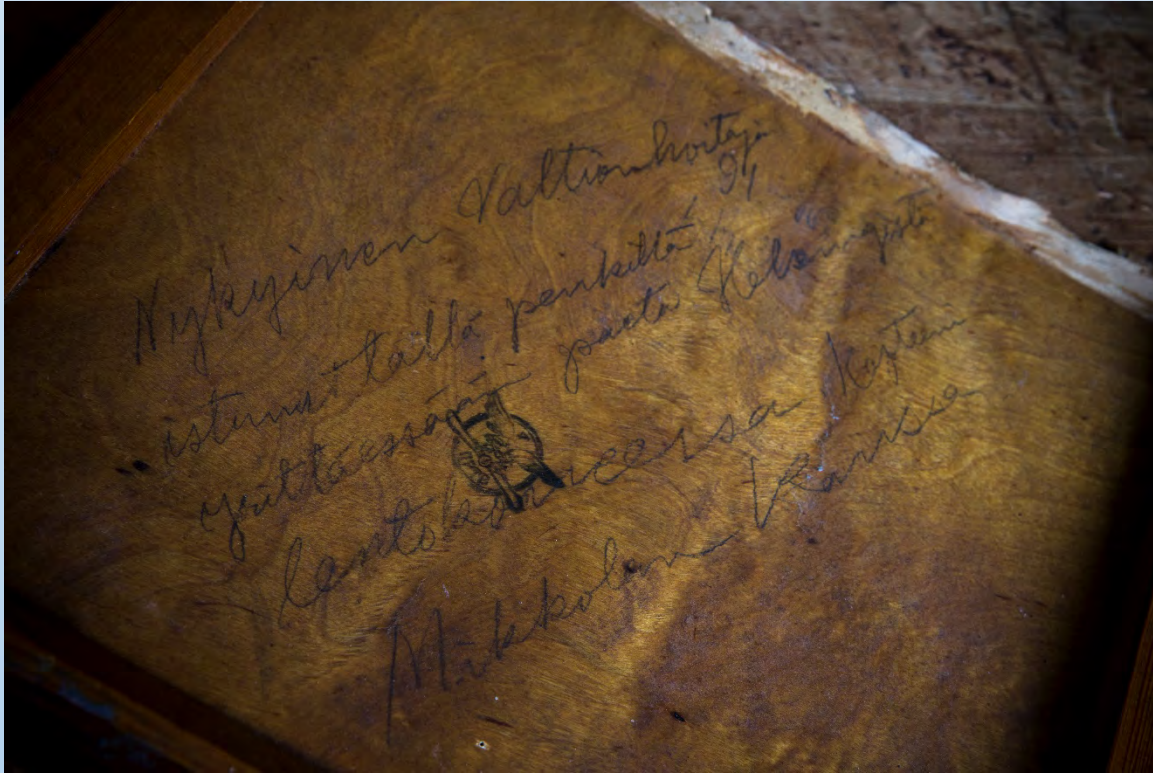

Stetinin M-16 -meritiedustelukone

M-16:n vaneri-istuin

Erland Nygrénin talteenottama istuin ja sen alla oleva teksti: *Nykyinen valtionhoitaja istui tällä penkillä yrittäessään paeta Helsingistä lentokoneessa Kapteeni Mikkolan kanssa*”.

Sisällissota

- Väinö (oikealla)
punaisten vankina
4.3.-10.4.1918
Ruotsalaisella
reaalilyseolla
Liisankadulla.
Kuva: Gunnar
Lönnqvist (?) via
Laura Kolbe.

Väinön valokuvia Hermannista 1918

Helsingin lentoasemalta

Helsingin lentoasema-
kuvia.

„lentohevonen”

Lentokirja

Lentäjä Nikkola
kuun 5 p:stä

N° 1

kuun ..... p:ään 19

Nikkola
David S. in Dav.

Lentäjä tai oppilaan
luomautus

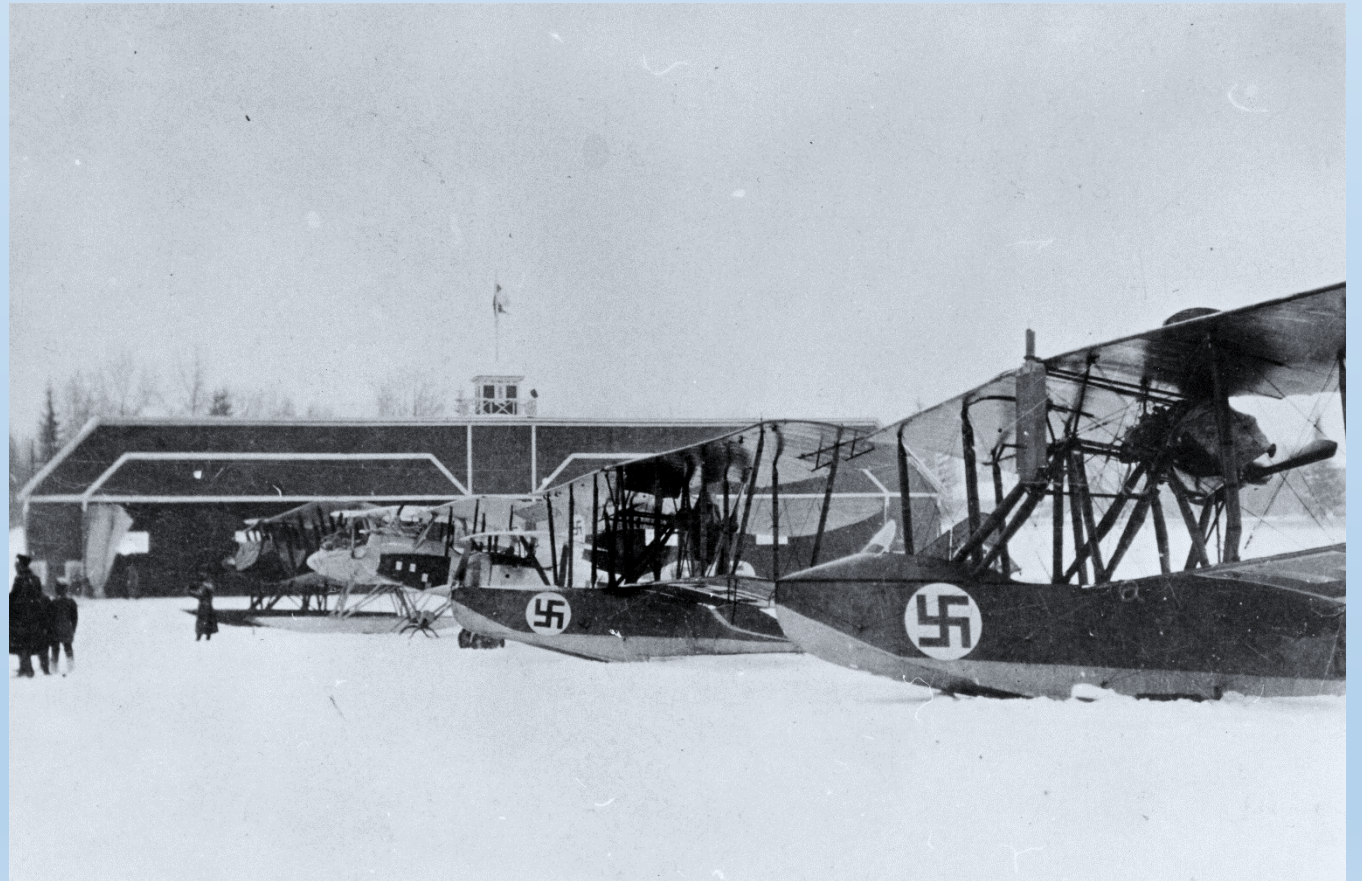
sh

Väinön valokuvia Sortavalan I Kenttälento-osastolta 1918-1919

Leonard Lindberg, Väinö Mikkola ja Arvi Pajunen (MM)

Lentoasemalla käytössä olleet koneet järjestettiin jälle Mannerheimin tarkastuskäyntiä varten 5.2.1919. (SIVM)

Lentopataljoonan päällikkönä Santahaminassa 1919-1920

Alppiturma 7.9.1920

Väinö Mikkola, Carl-Erik Leijer ja Äly Durchman
italialaisten lentäjien kanssa Savoia S.16 -koneessa.
(SIVM)

Gliems-jäätikkö ja Piz Urlaun –vuorenhuippu (SIVM)

Ilmavoimien vainajien muistopäivä 7.9.

Alppilentäjien hautakivi sijaitsee Hietaniemen hautausmaalla, Hietaniemenkadun ja Arkadiankadun risteyksen läheisyydessä kiviaitaa vasten.

Ilmestyy 6.3.!

susanna.vallius@ilmavoimamuseo.fi

Kiitos!